

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського"
Фізико-технічний інститут

Криптографія

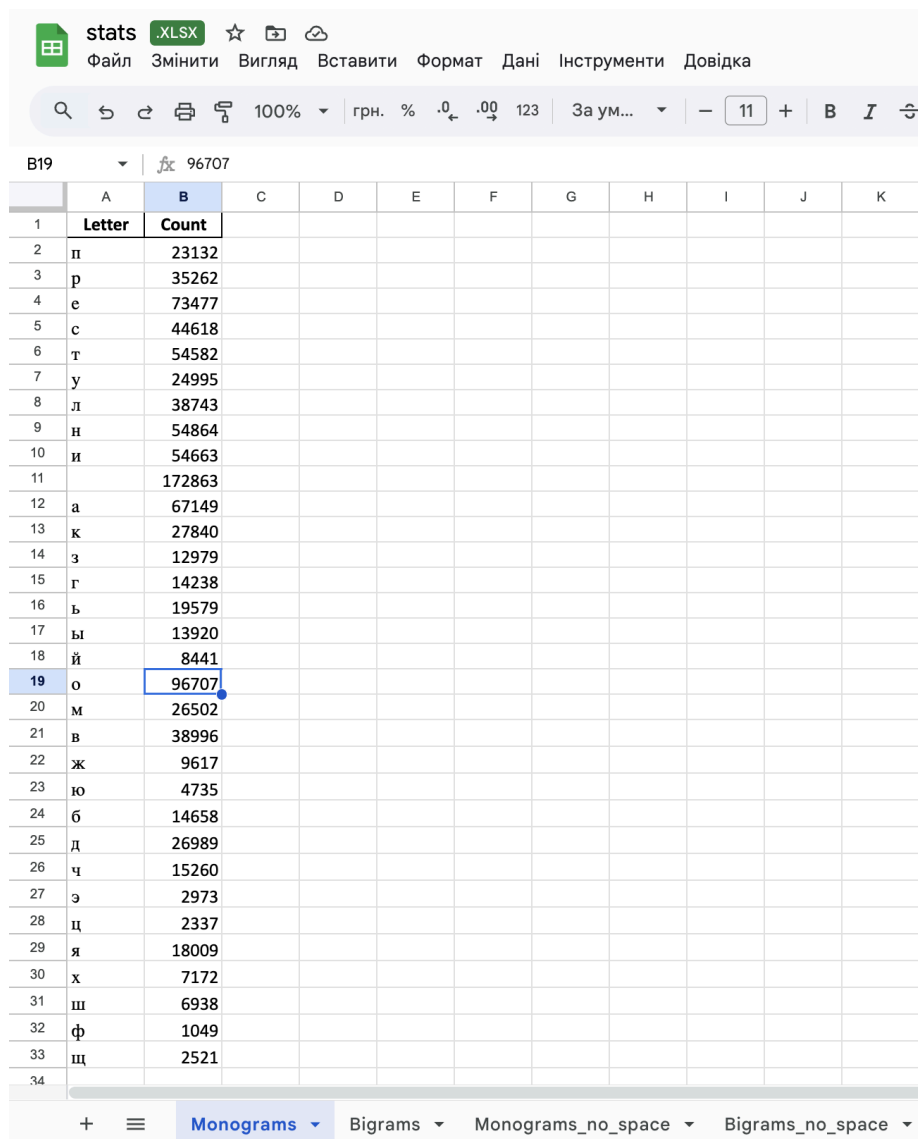
Комп'ютерний практикум №1
Експериментальна оцінка ентропії на символ
джерела відкритого тексту

Виконали:
Студенти 3 курсу
ФБ-32 Баласанян Юліана та
ФБ-32 Дорогін Артем

скрипт `crypto_lab1.py` робить:

- очищення тексту
- обчислення частот
- обчислення ентропії
- обчислення надлишковості
- обробка двох варіантів тексту
- запис результатів у Excel
- обчислення H_0 (максимальної ентропії)
- обчислення середніх ентропій для моделей довжини $n = 10, 20, 30$

монограми (з пробілами):

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Letter	Count									
2	п	23132									
3	р	35262									
4	е	73477									
5	с	44618									
6	т	54582									
7	у	24995									
8	л	38743									
9	н	54864									
10	и	54663									
11		172863									
12	а	67149									
13	к	27840									
14	з	12979									
15	г	14238									
16	ь	19579									
17	ы	13920									
18	й	8441									
19	о	96707									
20	м	26502									
21	в	38996									
22	ж	9617									
23	ю	4735									
24	б	14658									
25	д	26989									
26	ч	15260									
27	э	2973									
28	ц	2337									
29	я	18009									
30	х	7172									
31	ш	6938									
32	ф	1049									
33	щ	2521									
34											

Monograms ▾ Bigrams ▾ Monograms_no_space ▾ Bigrams_no_space ▾

монограми (без пробілів):

stats .xlsx

ФайлЗмінитиВиглядВставитиФорматДаніІнструментиДовідка

100%грн.%0.00123За ум...11BIL

A19	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Letter	Count									
2	п	23132									
3	р	35262									
4	е	73477									
5	с	44618									
6	т	54582									
7	у	24995									
8	л	38743									
9	н	54864									
10	и	54663									
11	а	67149									
12	к	27840									
13	з	12979									
14	г	14238									
15	ь	19579									
16	ы	13920									
17	й	8441									
18	о	96707									
19	м	26502									
20	в	38996									
21	ж	9617									
22	ю	4735									
23	б	14658									
24	д	26989									
25	ч	15260									
26	э	2973									
27	ц	2337									
28	я	18009									
29	х	7172									
30	ш	6938									
31	ф	1049									
32	щ	2521									
33											
34											

Monograms

Bigrams

Monograms_no_space

Bigrams_no_space

біграми (із пробілами):

stats .xlsx

Файл Змінити Вигляд Вставити Формат Дані Інструменти Довідка

100% грн. % .00 123 За ум...

A23

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Bigram	Count									
2	пр	6751									
3	ре	5146									
4	ес	4391									
5	ст	9522									
6	ту	1655									
7	уп	659									
8	пл	631									
9	ле	3728									
10	ен	6566									
11	ни	7620									
12	не	1685									
13	е	19180									
14	и	11739									
15	и	17607									
16	н	16033									
17	на	10150									
18	ак	5594									
19	ка	6938									
20	аз	3424									
21	за	4538									
22	ан	3186									
23		3668									
24	г	2975									
25	ге	182									
26	иа	73									
27	ал	7177									
28	ль	4714									
29	ьн	2106									
30	ны	2512									
31	ый	1255									
32	й	6024									
33	р	4892									
34	...	...									

Monograms Bigrams Monograms_no_space Bigrams_no_space

біграми (без пробілів):

stats .xlsx

Файл Змінити Вигляд Вставити Формат Дані Інструменти Довідка

100% грн. % .00 123 За ум...

A1

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Bigram	Count									
2	пр	6751									
3	ре	5154									
4	ес	6335									
5	ст	9803									
6	ту	1818									
7	уп	1262									
8	пл	632									
9	ле	4061									
10	ен	8110									
11	ни	7890									
12	ие	2065									
13	еи	1373									
14	ин	4858									
15	на	10200									
16	ак	6477									
17	ка	6986									
18	аз	3855									
19	за	4552									
20	ан	4853									
21	ег	3683									
22	ге	200									
23	иа	282									
24	ал	7445									
25	ль	4714									
26	ьн	3477									
27	ны	2512									
28	ый	1255									
29	йр	298									
30	ро	7249									
31	ом	6058									
32	ма	3020									
33	нг	92									
34	...	...									

Monograms Bigrams Monograms_no_space Bigrams_no_space

Монограми з пробілами:

$H_1 = 4.3497$, Надлишковість = 0.1301

Монограми без пробілів:

$H_1 = 4.4487$, Надлишковість = 0.1020

Біграми з пробілами:

$H_2 = 3.9502$, Надлишковість = 0.2100

Біграми без пробілів:

$H_2 = 4.1264$, Надлишковість = 0.1671

Максимальна ентропія $H_0 = 5.0875$ біт

Для оцінки ентропії тексту при різних довжинах послідовностей ($n = 10, 20, 30$) була використана програма CoolPinkProgram.

Вона проводить статистичне моделювання джерела тексту та обчислює інтервали можливих значень ентропії.

Середні значення $H(n)$, обчислені на основі цих інтервалів, використовувалися далі для оцінки середньої ентропії $H(n)$ та надлишковості $R(n)$ у різних моделях відкритого тексту.

The screenshot displays the CoolPinkProgram interface with the following elements:

- Произвольная часть текста:** `носят_подобное_как_образованн`
- Использованные буквы:** (empty field)
- Порядок n-граммы:** A list of values from 5 to 50, with 10 selected.
- Введенный символ:** (empty field)
- Символ по счету:** (empty field)
- Номер эксперимента:** 52
- Неравенство для энтропии:** $1.43418650606007 < H < 2.03380418299189$
- Двоичная таблица угаданных символов:** A table with 16 rows and 16 columns of 0s and 1s.
- Вероятности:** A list of probabilities $q[1]$ through $q[32]$, with $q[17] = 0$ highlighted.
- Поле ввода символов:** (empty field)
- Buttons:** "Продолжить" and "Другой"
- Строка состояния:** (empty field)

показали, що зі збільшенням довжини блоків ентропія зменшується, а надлишковість зростає, що відповідає властивостям природної мови — високій структурованості та залежності символів між собою.